પ્રશ્ન : ૦૧ :

નીચે આપેલ પાંચ વિકલ્પોમાંથી કોઈ એક મુદ્દા પર ઓછામાં ઓછા ૨૫૦ અને વધુમાં વધુ ૩૦૦ શબ્દોમાં, યોગ્ય ઉદાહરણોનો આધાર લઈને નિબંધ લખો. (૨૦ ગુણ)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 20

૧.૧ 'ભારતીયતા' અંગે મારી સમજ

૧.૨ 'હેરી પોટર' જેવી કથાસાહિત્યની કૃતિઓની સફળતાનાં કારણો

૧.૩ આર્ટિફિશ્યલ ઇન્ટેલિજન્સની મનુષ્યની સર્જનશીલતા પર થનાર અસરનું સ્વરૂપ અને પરિણામો

૧.૪ 'સેરોગેસી'નાં મનોવૈજ્ઞાનિક અને સામાજિક પરિણામો

૧.૫ ભારતમાં માનવવિદ્યાઓની ઘટતી મહત્તાની સમાજજીવન પર થનારી અસર

Ans. :

પ્રશ્ન : ૦૨ :

નીચે આપેલ ત્રણ વિકલ્પોમાંથી કોઈ પણ બે પંક્તિઓનો આશરે ૧૦૦થી ૧૫૦ શબ્દોમાં વિચારવિસ્તાર કરો. (૦૫ ગુણ x ૦૨ પંક્તિઓ). (૧૦ ગુણ)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

૨.૧ ગહન નિધિ હું, મોજું યે હું, વળી ધનવર્ષણ, અભિનવ સ્વરૂપે પામું હું સદૈવ વિસર્જન. – રાજેન્દ્ર શાહ.

૨.૨ વનનો લીલો અંધકાર જેમ કહે તેમ સૌ કરે
ચરે, ફરે, રતિ કરે, ગર્ભને ધરે, અવતરે, મરે – સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર

૨.૩ આપણે તો છીએ
પુસ્તકનાં સામસામાં બે પૃષ્ઠો
સંપૃક્ત પણ અલગ અલગ
માત્ર સિવાઈ ગયેલાં
કોઈ ઋણાનુબંધના દોરાથી!
– પન્ના નાયક

Ans. :

પ્રશ્ન : 03 :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

નીચે આપેલ ગદ્યખંડનો (181 શબ્દો), મૂળ વિચાર જળવાઈ રહે એ રીતે લગભગ ૧/3 ભાગમાં સંક્ષેપ કરો. (૧૦ ગુણ)

આજકાલ જુવાનિયા ગૃહસ્થો ભિક્ષુકને નીચા સમજે છે, પણ કુળધર્મ જોતાં તો તેઓ કર્મભ્રષ્ટ છે માટે તેઓ નીચા. દુનિયાંદારીની માહિતી જોતાં અને શ્રીમંતાઈ જોતાં ગૃહસ્થો, બ્રાહ્મણો કર્તા વહેવારમાં ઉંચા ખરા. પણ એ વિચાર મારે કરવાનો નથી. વૃદ્ધ નાગરો હજી ભિક્ષુકને પોતાના પૂજ્ય સમજે છે. હાલમાં બ્રાહ્મણો આગળની પઠે ગૃહસ્થના ઉપર ઝાઝો આધાર રાખતા નથી; તેઓએ પણ પોતાના પૂર્વના ધંધા છોડીને સંસાર ઉદ્યમે વળગવા માંડયું છે. હવે ગૃહસ્થ ને ભિક્ષુક એ ભેદ રાખી માંહોમાંહે કુસંપ વધારવો, એક બીજાને કન્યા ન આપવી આદિ લઈ વાતોના પ્રતિબંધ પાળવા અને તેથી થતાં નુકશાન ખમવાં એ શ્હાણા ને ચતુર નાગરોને ઘટતું નથી. હું કહેવાઉં તો છઉં ભિક્ષુક નાગર પણ મેં ભિક્ષુકી થોડીક જ કીંધીછ. હું ઉત્તમ પ્રકારની ગૃહસ્થાઈમાં ઉછર્યોછ. મારા વિચારમાં આમ છે કે ગૃહસ્થે પોતાની માની લીધેલી મોટાઈ મુકી દેવી અને ભિક્ષુકે પોતાની ભિક્ષુકીનો હક અને હલકી રીતભાત છોડી દેવી – એ બંનેએ પરસ્પર કન્યાઓ આપવી લેવી — એક જ શહેરમાં નહીં પણ બધે ઠેકાણે. ઘણોક સુધારો પણ દાખલ કરવો કે જેથી નાગરની સ્થિતિ ઘણી જ ઊંચી પંક્તિતની થાય. કુલ ગુજરાતી લોકની નાતોમાં નાગરની નાત, કુળ, રૂપ, આચાર, વિદ્યા, પદવિ, ચતુરાઈમાં સહુથી શ્રેષ્ઠ મનાઈ છે ને મનાય છે.

નર્મદ, 'મારી હકીકત'

Ans. :

પ્રશ્ન : 04 :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

નીચે આપેલ ગદ્યખંડની સઘન વાચના કરી પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો. (૨ ગુણ X ૫ પ્રશ્નો) (૧૦ ગુણ)

*

છેલ્લાં બે વિશ્વયુદ્ધે સરજેલા વિનાશના ભંગારમાં મૂલ્યોનો ભંગાર પણ અલોપ થઈ ગયો એમ આજે આપણે ઠેર ઠેર કહેવાતું સાંભળીએ છીએ. આ વિનાશ એ થોડાં શહેરોનો કે મોટી સંખ્યામાં થયેલો માનવીઓનો વિનાશ માત્ર નહોતો. આ પહેલાં વિશ્વાતીત ફૂટસ્થ તત્ત્વની કલ્પના કરીને આપણી નિયતિ એના હાથમાં આપણે મૂકી હતી. આથી કેટલીક અટપટી ગૂંચમાંથી બચી જવાની સરળતા સિવાય બીજું કશું આશ્વાસન મળ્યું નહીં. એ નિયંતાના ઋતમાં રાખેલી શ્રદ્ધાનાં મૂળ ડગમગી ગયાં. આપણે મરણશરણ, ઇન્દ્રિયો વડે જગતને જાણનારા ને માણનારા રહ્યા. બુદ્ધિ અને કલ્પનાશક્તિ એ બે આપણાં સમર્થ સાધનો. આ બુદ્ધિની શક્તિ અને મર્યાદા તે આપણી લક્ષ્મણરેખા. ને એની બહાર મરણહીન શાશ્વતતાનું સુવર્ણમૃગ. ત્યાં રહીરહીને આપણી કલ્પના દોડી જાય. બુદ્ધિ તર્કના પ્રમેયોનાં ચોકઠાંમાં બધું ગોઠવીને સમજવા મથે, કલ્પના એક છલંગે બધું ઠેકી જાય ને તેમ છતાં બુદ્ધિના બાંધ્યા આપણે સીમા ઉલ્લંઘી જઈ શકીએ નહીં. આમ આપણો અન્ત

નિશ્ચિત, તો આપણી અનન્તને માટેની અભીપ્સા પણ એટલી જ ઉત્કટ; આપણી બુદ્ધિની પકડમાં બધું આવે નહીં, છતાં બધું જ સમજવા, જાણવાની આપણી અદમ્ય જિજ્ઞાસા. આ બે વચ્ચેની અસંગતિ, અપરિમેયતા આજે આપણે ઉગ્ર રીતે અનુભવતા થયા.

ક્ષણ અને ક્ષણના સરવાળામાંથી શાશ્વતતા સિદ્ધ કરવાનું હવે શક્ય રહ્યું નહીં. હવે તો ક્ષણને જ ક્ષણ પૂરતીય સ્થિર દૃષ્ટિએ જોઈને નાણી લેવાનો પુરુષાર્થ પણ કપરો થઈ પડ્યો. કાલાબાધિત આદર્શોને માટેની ભૂમિકા હવે રહી નહીં. ઈશ્વર પદભ્રષ્ટ થયો. મનુષ્યે ઈશ્વર વિનાની પોતાની એકલતાનું ગૌરવ સ્વીકાર્યું, સાથે એ એકલવાયાપણાનો વિષાદ પણ એને સ્વીકારવાનો આવ્યો. વિજ્ઞાનની ગવેષણા પદ્ધતિએ એક બાજુ હકીકત તરફ આપણું ધ્યાન ખેંચ્યું. બુદ્ધિ પૃથક્કરણ કરીને વસ્તુની રચનાને, હાર્દને તપાસે. પણ એ પૃથક્કરણની પ્રક્રિયા દરમ્યાન, જેનું પૃથક્કરણ કરીએ તેનું સ્વરૂપ જ બદલાઈ જાય, સાધન જ સાધ્યને વિકૃત કરી નાખે, આ સ્થિતિમાં જ્ઞાનની નિશ્ચિતતા ક્યાં રહી? આને કારણે આખરે આપણી જાતને પુરવાર કરવાનું પણ મુશ્કેલ બની ગયું, નિશ્ચિહ્ન વ્યક્તિતા આપણે નસીબે રહી. માનવીય સન્દર્ભની બહારનાં કશાં, શાસ્ત્ર કે ધર્મે આરોપેલાં, મૂલ્યોમાં શ્રદ્ધા રહી નહીં. એની પાસેથી કાર્યને માટેનો આદેશ પામવાનું છોડીને માનવીએ કર્તૃત્વના દોર પોતાના હાથમાં લીધા. ઈશ્વરના શાસનમાંથી મુક્ત થતાં એ પોતાના સંકલ્પથી જ બંધાયો. સ્વેચ્છાએ સ્વીકારેલા એ બન્ધનની હવે એ કોની સામે ફરિયાદ કરે?

સુરેશ જોષી
સાહિત્ય વિવેચન અને જીવનમૂલ્યો, 'અરણ્યરુદન'

પ્રશ્નો

*

૪.૧ 'આપણે મરણશરણ, ઇન્દ્રિયો વડે જગતને જાણનારા ને માણનારા રહ્યા.' – લેખક આવું શા માટે કહે છે?
૪.૨ લેખક બુધ્ધિ, કલ્પના અને મનુષ્ય વચ્ચેના સંબંધને કેવી રીતે નિરૂપે છે?
૪.૩ 'મનુષ્યે એકલતાનું ગૌરવ અને વિષાદ સ્વીકાર્યા...' – લેખક કયાં કારણસર આ મત આપે છે?
૪.૪ લેખકની દૃષ્ટિએ જ્ઞાનની નિશ્ચિતતા શા માટે નથી રહી?
૪.૫ 'માનવીએ કર્તૃત્વના દોર પોતાના હાથમાં લીધા...' – આ ઘટનાનું લેખકની દૃષ્ટિએ શું પરિણામ આવ્યું?

Ans. :

પ્રશ્ન : ૦૫ : **(આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

અમૂલે સેટેલાઇટ સેન્સિંગ ટેકનોલોજીના ઉપયોગ દ્વારા પશુપાલકો માટે ઘાસચારાના પાકનો અંદાજ મેળવવાની પહેલ કરી છે. આ પ્રોજેક્ટ અંગેની માહિતી આપતું કંપનીના મેનેજિંગ ડિરેક્ટરનું ઔપચારિક ઉદ્‌બોધન તૈયાર કરો.

Ans. :

પ્રશ્ન : ૦૬ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

વન અને પર્યાવરણ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા 'વિશ્વ ઓઝોન દિવસ' નિમિત્તે લોકજાગૃતિ લાવવા માટે ઓઝોન સ્તરમાં થયેલા ઘટાડા અને પરિણામે ઊભા થયેલા પડકાર અંગે પ્રચાર માધ્યમોને જાણકારી આપતું વન અને પર્યાવરણ વિભાગના મંત્રીશ્રીનું નિવેદન લખો.

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : ૦૭ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

તમે 'ચ છ જ' શહેરના મ્યુનિસિપલ કમિશ્નરશ્રી છો. તમારા શહેરમાં વરસાદી પાણીના સંગ્રહ માટે હાથ ધરવામાં આવેલ વિવિધ યોજનાઓ અંગેની જાણકારી આપતો અને સહયોગ માટે વિનંતી કરતો જાહેરપત્ર શહેરના નાગરિકોને સંબોધીને તૈયાર કરો.

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : ૦૮ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

'રાઇટ ટુ ઇન્ફર્મેશન' કાયદાના ફાયદા-ગેરફાયદા અંગેની દલીલ કરતું ચર્ચાપત્ર 'અ બ ક' સ્થાનિક વર્તમાનપત્રના તંત્રીને સંબોધીને લખો.

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : ૦૯ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

ભારતના રાજ્યોમાં વિધાનસભાની કુલ બેઠકો અને મહિલા ધારાસભ્યોની સંખ્યા નીચે આપેલ છે. આ આલેખનો અભ્યાસ કરી તમારાં નિરીક્ષણો આપો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

Statewise number of Women MLAs

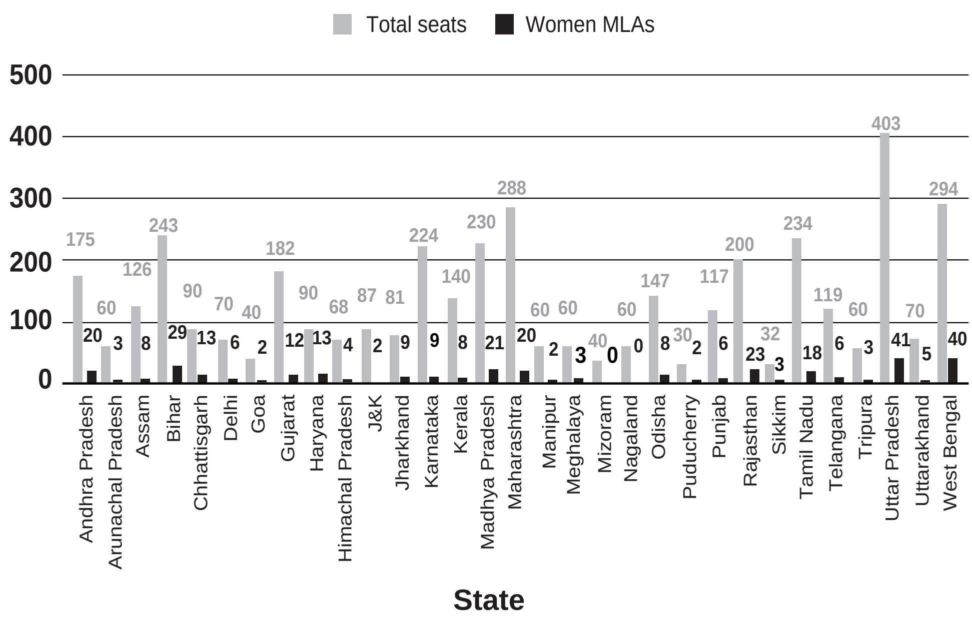

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : ૧૦ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

તમે ઇન્ફોસિસ, બેંગલુરુની મુલાકાત લીધી. આ અનુભવને વર્ણવતો અહેવાલ લખો.

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : ૧૧ : (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦ ગુણ)

"વિદ્યાર્થીઓ પુસ્તક વાચનની સરખામણીમાં મોબાઈલ ફોન સાથે સમય વધુ પસાર કરે છે." આ નિરીક્ષણને લઈને શાળાના શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીના માતા-પિતા વચ્ચે થઈ રહેલી ચર્ચાનો સંવાદ તૈયાર કરો.

Ans. :

પ્રશ્ન : ૧૨ :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

આપેલ અંગ્રેજી ગદ્યખંડનો ગુજરાતીમાં ભાવાત્મક અનુવાદ કરો. (૧૦ ગુણ)

Once upon a time, there was a boy who learned to read at the age of five. This changed his life. Owing to the adventure tales he read, he discovered a way to escape from the poor house, the poor country and the poor reality in which he lived, and to journey to wonderful, mesmerizing places peopled with the most beautiful beings and the most surprising things, where every day and every night brought a more intense, more thrilling more unusual form of bliss.

He so enjoyed reading stories that one day this boy, who was now a young man, took to making them up himself and writing them. He had a hard time doing it, but it brought him pleasure and he delighted in writing tales as much as he delighted in reading them.

The character in my story, however, was very aware that the real world was one thing and the fancy world of dreams and literature quite another, and that the latter only came to light when he read and wrote stories. The rest of the time, it vanished.

Mario Vargas Llosa's speech at the Nobel Banquet, 2010

Ans. :

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 20

પ્રશ્ન : ૧૩ :

સૂચના પ્રમાણે ગુજરાતી વ્યાકરણને લગતા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો. (૨x૧૦=૨૦ ગુણ)

૧૩.૧ : રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપી તેમનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.

૧૩.૧.૧ અક્ષરવાસી થવું

૧૩.૧.૨ ઘાણીએ ઘાણીએ પીલવું

Ans. :

૧૩.૨ : કહેવતોનો અર્થ સમજાવો..

૧૩.૨.૧ અણવીંધ્યું મોતી નીવડ્યે વખાણ

૧૩.૨.૨ ખાવામાં જગલો અને કૂટવામાં ભગલો

Ans. :

૧૩.૩ : સમાસનો વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ આપો..

૧૩.૩.૧ પ્રતિદિન

૧૩.૩.૨ સુખાંત

Ans. :

૧૩.૪ : પંક્તિઓના છંદ ઓળખાવો.

૧૩.૪.૧ શરદ રજની ધીરે ધીરે ગળાઈ ચળાઈને, અજબ ઊઘડી મોડી મોડી ખીલી પુરબ્હારમાં.

૧૩.૪.૨ જાગીને જોઉં તો જગત દીસે નહીં
ઊંઘમાં અટપટા ભોગ ભાસે.

Ans. :

૧૩.૫ : અલંકાર ઓળખાવો.

૧૩.૫.૧ તું ચંદ્રથી ચારૂ સુહાસિની છે.

૧૩.૫.૨ ત્યાં તો પેલી ચપળ દીસતી વાદળી જાય ચાલી.

Ans. :

૧૩.૬ : શબ્દસમૂહો માટે એક શબ્દ આપો.

૧૩.૬.૧ ગુરુ પાસેથી ખાસ કોઈ મંત્ર મેળવવો તે

૧૩.૬.૨ અંતરની વૃત્તિ કે ભાવ

Ans. :

૧૩.૭ : શબ્દોની જોડણી સુધારો.

૧૩.૭.૧ શીળીયૂં

૧૩.૭.૨ શુસ્લિશ્ટ

Ans. :

૧૩.૮ : વાક્યોમાં જોડણીની ભૂલો સુધારો.

૧૩.૮.૧ ખુણેખાંચે ટુંટિયું વાળી પડેલું કુતરું પણ એની તરફ ભસ્યુ નહિ..

૧૩.૮.૨ પોતાના કપડા સંકેલતી એ સ્ત્રી પોતાના ઝુંપડાના અંધકારમાં વીલીન થઈ જતી દેખાઈ.

Ans. :

૧૩.૯ : શબ્દોની સંધિ જોડો અને છોડો.

૧૩.૯.૧ શબ્દની સંધિ જોડો | પુત્ર + એષણા

૧૩.૯.૨ શબ્દની સંધિ છોડો | સિન્ધૂર્મિ

Ans. :

૧૩.૧૦ : વાક્યરચના અંગે આપેલ સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો.

૧૩.૧૦.૧ વિધાન વાક્યમાં ફેરવો | આજે આપણે કેટલું સરસ જમ્યાં!.

૧૩.૧૦.૨ પ્રેરક વાક્યમાં ફેરવો | જામફળ પડ્યું.

Ans. :

1. **Write an essay on any ONE of the following in minimum 250 to maximum 300 words. It must exhibit your grasp and critical understanding of the subject in the best possible individual style having originality of thought and expression. It must be well argued piece of writing coherently and sequentially with observance of grammatical rules.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 20

I. **"Honesty and transparency make you vulnerable. Be honest and transparent anyway."**

II. **Internationalization of Higher Education – an Indian perspective.**

III. **Connected with world, more informed consumers demand greater transparency from brands.**

IV. **Enlightened citizens, committed civil servants and farsighted leaders are the main pillars for the success of democracy.**

V. **The need of proper sensitization of Indian youth pertaining to the current issues of the country.**

Ans:

2. **Imagine you are an Officer on Special Duty at the Directorate of Agriculture, Gandhinagar. The Director, Agriculture has asked your opinion about the issue of the low awareness among the farmers of making Online application for the Benefits of Schemes launched by the Government. Write a letter, in about 150 words to the Director, Agriculture giving him your opinion by suggesting some measures for creating the needful awareness among the farmers.**   **.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

Ans:

3. **Draft a press appeal in about 150 words as the Chief Electrical Inspector, Gujarat pertaining to the concern of needful safety measures in lifts and escalators installed in all buildings.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

Ans:

4. **Write a report in about 150 words on the various activities organized by the local district administration on the National Voters' Day.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

Ans:

5. **Write a report in about 150 words on the following graph.**

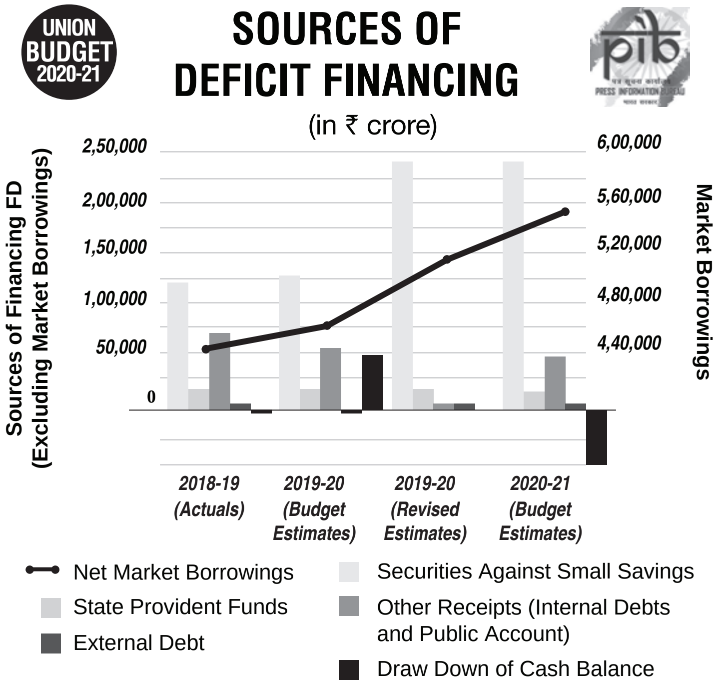

Ans:

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

6. **Draft a formal speech in about 150 words to be delivered by the Honorable Governor of Gujarat at the National-level meeting of senior academicians to be held at the Knowledge Consortium of Gujarat for the acceleration of UNNAT BHARAT ABHIYAN.**

Ans:

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

7. **Write a precis of the following passage in about one-third of its original length.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

A tragic hero is one of the most significant elements of a Shakespearean tragedy. This type of tragedy is essentially a one-man show. It is a story about one, or sometimes two, characters. The hero may be either male or female and he or she must suffer because of some flaw of character, because of inevitable fate, or both. The hero must be *the most* tragic personality in the play. According to A C Bradley, a noted scholar, a Shakespearean tragedy *"is essentially a tale of suffering and calamity conducting to death."* Usually the hero has to face death in the end.

An important feature of the tragic hero is that he or she is a towering personality in his/her state/kingdom/country. This person hails from the elite stratum of society and holds a high position, often one of royalty. Tragic heroes are kings, princes, or military generals, who are very important to their subjects. Hamlet, for example, is a prince of Denmark. He is intellectual, highly educated, sociable, charming, and of a philosophic bent. The hero is such an important person that his/her death gives rise to full-scale turmoil,

disturbance, and chaos throughout the land. When Hamlet takes revenge for the death of his father, he is not only killing his uncle but inviting his own death. And as a direct result of his death, the army of Fortinbras enters Denmark to take control.

Shakespearean **tragedies play out the struggle between good and evil. Evil is presented in a way that suggests its existence is an indispensable and ever-enduring thing. For example, in** ***Hamlet*****, the reader is given the impression that something rotten will definitely happen to Denmark. Though the reader gets an inkling, typically the common people of the play are unaware of the impending evil.**

Ans:

8. Read the following passage carefully and answer questions that follow:

15 x 1 = 15

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

Concussions are brain injuries that occur when a person receives a blow to the head, face, or neck. Although most people who suffer a concussion experience initial bouts of dizziness, nausea, and drowsiness, these symptoms often disappear after a few days. The long-term effects of concussions, however, are less understood and far more severe. Recent studies suggest that people who suffer multiple concussions are at a significant risk for developing (CTE), a degenerative brain disorder that causes a variety of dangerous mental and emotional problems to arise weeks, months, or even years after the initial injury. These psychological problems can include depression, anxiety, memory loss, inability to concentrate, and aggression. In extreme cases, people suffering from CTE have even committed suicide or homicide.

The majority of people who develop these issues are athletes who participate in popular high-impact sports, especially football. Although both new sports regulations and improvements in helmet technology can help protect players, the sports media and fans alike bear some of the responsibility for reducing the incidence of these devastating injuries. Recent autopsies performed on the brains of football players who have committed suicide have shown advanced cases of CTE in every single victim. In response to the growing understanding of this danger, the National Football League, (NFL) has revised its safety regulations. Perhaps the most important factor in reducing the number of traumatic brain injuries, however, lies not with the players, the coaches, or the administrators, but with the media and fans. Sports media producers have been accustomed to showcasing the most aggressive tackles and the most intense plays.

Questions:

I. Concussions are __________.

A. injuries

B. blow

C. brain injuries

D. dizziness

Ans:

II. CTE is __________.

A. degenerative brain disorder

B. dangerous mental and emotional problem

C. initial bouts of dizziness

D. drowsiness

Ans:

III. The majority of people who develop CTE issues are _________.

A. persons who receive a blow to the head, face, or neck

B. athletes who participate in popular high-impact sports, especially football

C. the players, coaches and administrators

D. who suffer several concussions

Ans:

IV. Degenerative brain disorder that causes a variety of dangerous mental and emotional problems to arise weeks, months, or even years after the ________.

A. depression

B. anxiety

C. initial injury

D. memory loss

Ans:

V. CTE psychological problems can include _________.

A. Depression, anxiety, memory malfunction, inability to contemplate, and aggression

B. Dejection, anxiety, memory loss, inability to concentrate, and anger

C. Depression, anxiety, memory loss, inability to concentrate, and aggression

D. Despair, anxiety, memory loss, inability to concentrate, and aggression

Ans:

VI. **What can help protect players, and who bear some of the responsibility for reducing the incidents of the devastating injuries?**

Ans:

VII. **What happens in extreme cases of people suffering from CTE?**

Ans:

VIII. **What is done in response to the growing understanding of CTE danger?**

Ans:

IX. **Who are the most important factors in reducing the number of traumatic brain injuries?**

Ans:

X. **What are the sports media producers accustomed to showcase?**

Ans:

XI. **In the sentence 'growing understanding of this danger' the author is referring to which danger?**

Ans:

XII. **Why are the long-term effects of concussions less understood?**

Ans:

XIII. **Which word in the passage means 'killing somebody'?**

Ans:

XIV. **What does the word 'bouts' mean?**

Ans:

XV. **Give a suitable title to the passage.**

Ans:

9. **Do as directed:** **(20 x 1 = 20)**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 20

Choose the correct answer from the given options and darken the circle (●) as well as write the correct answer in the bracket (CAPITAL LETTER) as per the sample given below.

Sample Ans.: (C) (A) ○ (B) ○ (C) ● (D) ○ (E) ○

I. I regret _____ you that the model you want is out of stock. (*Fill in the blank using infinitive + correct form of verb)*

(A) to tell

(B) by telling

(C) for telling

(D) to telling

(E) on telling

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

II. Get up at once. Drink up quickly. Did he catch on? *(Identify intransitive phrasal verb/verbs)*

(A) at once, up quickly, catch on

(B) get up, drink up, catch on

(C) at once

(D) catch on

(E) get up, up quickly

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

III. I usually go to work ___ bus. The people were singing ___ the bus, a face appeared _____ the window. *(Fill in the blanks using suitable prepositions)*

(A) on, by, onward

(B) on, amidst, in

(C) through, from, within

(D) by, on, in

(E) by, from, by

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

IV. The invoice for payment ____ on the manager's table for more than a week as of today. *(Fill in the blanks with suitable verbs)*

(A) has lain

(B) has been laid

(C) has laid

(D) lays

(E) was laying

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

V. They _______ (wait) for over an hour before he arrived. ***(Fill in the blanks with past perfect continuous tense*)**

(A) had waited
(B) have been waiting
(C) were waiting
(D) have waited
(E) had been waiting

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

VI. If you are honest, you need not fear anybody. ***(Transform the complex into compound sentence)***

(A) You need fear anybody because you are honest.
(B) Just because you are honest don't be afraid of anybody.
(C) Why you should be afraid of anybody if you are honest.
(D) Be honest and fear nobody.
(E) Don't be afraid of anybody, if you are honest.

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

VII. How can man die better than facing fearful odds? When can their glory fade? ***(Transform the interrogative into assertive sentence)***

(A) Men cannot die better than facing fearful odds. Their glory can ever fade.
(B) Men can't die better facing odd. None can ever their glory fade.
(C) Men cannot die better than facing fearful odds. Their glory can never fade.
(D) Men can never die better facing fearful odds. Their glory cannot fade.
(E) Men can't die better than face fearful odds. Their glory can never be faded.

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

VIII. "I'll have a cup of tea" my father said, "because I'm not hungry." ***(Change the narration)***

(A) My father said that he will have a cup of tea because he wasn't hungry.
(B) My father said that he would have had a cup of tea because he wasn't hungry.
(C) My father said that he would have a cup of tea because he wasn't hungry.
(D) My father said that he had had a cup of tea because he wasn't hungry
(E) My father said that he would had a cup of tea because he wasn't hungry.

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

IX. I bought _____cheese, but I didn't buy _____ bread. There aren't _____ shops in this part of the town. Don't buy ____ rice. We don't need _____. *(Insert appropriate determiners and fill in the blanks)*

(A) any, some, some, any, any

(B) some, some, some, some, some

(C) some, some, any, any, any

(D) some, any, any, any, any

(E) some, any, some, any, some

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

X. Where is the ____ box of cereal? Have ____ cookie. Would you like ____ cup of tea? I have some ___ sugar we could use. *(Insert appropriate determiners in the sentences to convey the right meaning)*

(A) other, another, another, other

(B) another, other, other, another

(C) other, other, other, other

(D) another, another, another, other

(E) other, another, other, another

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

XI. We must speak or we cannot live. The men endured all the horrors of the campaign and not one of them complained at all. (*Change the compound sentences into simple sentences*)

(A) We are to speak for living. The men endured all the horrors of the campaign with no one of them making at all complaint.

(B) We speak for living. The men endured every of the horrors of the campaign with no one of them making any complaint.

(C) We are to speak and live. The men endured all of the horrors of the campaign with no one of them making at all complaint.

(D) We must speak and live. The men endured all the horrors of the campaign by no one of them making any complaint.

(E) We must to speak to live. The men endured all the horrors of the campaign without one of them making any complaint.

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

XII. **The management is thoroughly bad. He succeeded unexpectedly. He owed his success to his father. (*Change the simple sentences into complex sentences*)**

(A) **The management is as bad as it could be. He succeeded although his success was not expected. It was owing to his father that he succeeded.**

(B) **The management is so bad as it could be. He succeeded even if his success was never expected. It was outstanding of his father that he succeeded.**

(C) **The management is very bad as it can be. He succeeded even if his success was never expected. It was outstanding of his father that he succeeded.**

(D) **The management so bad as it could be. He succeeded even if his success was never expected. It was of his father that he succeeded.**

(E) **The management is a lot bad as it could be. He succeeded even his success was not expected. It owes to his father that he succeeds.**

Ans.: (   )   (A) O   (B) O   (C) O   (D) O   (E) O

XIII. **She was wearing a white line tunic, light _____ skirt and a nice hat, the aroma from her direction was much _____ , the odor lasted for extra ____ sure, she had been born with a silver spoon in her mouth, but she didn't brag about it or _____ her money. *(Fill in the blanks choosing correct option to make the sentence meaningful)***

(A) **fawn, thyme, time, flaunt**

(B) **flout, time, thyme, fawn**

(C) **fawn, time, thyme, fawn**

(D) **fawn, time, time, fawn**

(E) **thyme, time, flaunt, fawn**

Ans.: (   )   (A) O   (B) O   (C) O   (D) O   (E) O

XIV. **Match the idioms with their meanings.**

a.	**out of your depth**	**i.**	**to give up when you can no longer deal with a difficult situation**
b.	**throw in the towel**	**ii.**	**not having enough skill**
c.	**skating on thin ice**	**iii.**	**missing out nothing**
d.	**to give a blow-by-blow account of something**	**iv.**	**to be in a risky position**

(A) **a-ii, b-i, c-iv, d-iii**

(B) **a-iii, b-i, c-ii, d-iv**

(C) **a-i, b-iii. c-ii, d-iv**

(D) **a-ii, b-iii, c-i, d-iv**

(E) **a-i, b-ii, c-iii, d-iv**

Ans.: (   )   (A) O   (B) O   (C) O   (D) O   (E) O

XV. Match the one word substitution with its correct description.

a.	Abdication	i. someone versed in the interpretation of data
b.	Actuary	ii. voluntary giving up of throne in favour of someone
c.	Altruist	iii. a lover of mankind
d.	Amiable	iv. one who is likeable

(A) a-ii, b-iii, c-i, d-iv

(B) a-i, b-iii, c-ii, d-iv

(C) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

(D) a-ii, b-i, c-iii, d-iv

(E) a-i, b-iv, c-iii, d-ii

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

XVI. Which of the following most suitably explains the term ‘prorogation’?

(A) provoke someone to commit a crime

(B) termination of a session of Parliament

(C) contamination in food products

(D) misleading the court during hearing

(E) Immigration checking at the airport

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

XVII. Match the phrasal verbs with their meaning.

a.	Calm down	i. to resolve by discussion, eliminate differences
b.	Clam up	ii. act strictly to prevent something
c.	Clamp down on	iii. to become more relaxed
d.	Iron out	iv. to refuse to speak

(A) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

(B) a-ii, b-i, c-iii, d-iv

(C) a-i, b-iii, c-ii, d-iv

(D) a-iii, b- iv, c-ii, d-i

(E) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

Ans.: ( ) (A) ○ (B) ○ (C) ○ (D) ○ (E) ○

XVIII. Which of the following most suitably explains the term 'interpellation'?

(A) stealing of a copyright of a product or design

(B) the right of the member of the Parliament to ask questions to the government

(C) wrongful calculation of taxes

(D) classification of government files

(E) a process of printing of confidential documents

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

XIX. Which of the following is not the synonym of 'infringement'?

(A) compliance

(B) infraction

(C) invasion

(D) transgression

(E) violation

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

XX. There is a high _______ that they will be late. *(likely) (Fill in the blank with proper form of suffix)*

(A) likeliness

(B) likely

(C) likeful

(D) likeness

(E) likelihood

Ans.: ( ) (A) O (B) O (C) O (D) O (E) O

10. **Translate the following passage from Gujarati to English.**

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

ગાંધીજીના વ્યક્તિત્વની અને એમની વિચારધારાની બળવાન અસર હેઠળ અનેક ભાષાઓમાં ગાંધીવાદી સાહિત્યે જન્મ લીધો છે. ગુજરાતી સાહિત્યમાં સાદગી અને સરલતાનાં મૂલ્યોને ઝીલનારા ગાંધીપ્રભાવિત સાહિત્યુગને ‘ગાંધીયુગ’ નામ અપાયું છે.

એમનાં લખાણો મુખ્યત્વે લોકશિક્ષણ અને લોકજાગૃતિ અર્થે હતાં. અનેક સામયિકો દ્વારા તેમણે સામાજિક, રાજકીય, નૈતિક, સાંસ્કૃતિક, ધાર્મિક, આર્થિક, કેળવણી તેમ જ આરોગ્યવિષયક પ્રશ્નો અંગે પ્રજા સાથે જીવંત સંપર્ક સાધેલો. સત્ય અને અહિંસા એમના જીવનનાં તેમ એમના સાહિત્યનાં ચાલકબળ રહ્યાં છે. પ્રજાના હૃદય સુધી પહોંચનારી એમની ગદ્યશૈલી સરલ અને સ્પષ્ટવાહકતાનો અંગીકાર કરીને ચાલે છે.

‘સત્યના પ્રયોગો’ ગુજરાતી સાહિત્યને જ નહીં, વિશ્વ સાહિત્યને પણ મહત્ત્વનું પ્રદાન છે. આ આત્મકથામાં લેખકનાં જન્મ, બચપણ, બાળવિવાહથી આરંભી નાગપુર સત્યાગ્રહ સુધીની ઘટનાઓ સમાવેશ પામેલી છે. નિર્દંભ રજૂઆત, નિર્ભીક કબૂલાત અને નિર્દય આત્મનિરીક્ષણનો નમૂનો બનતી આ કથાની ભીતરમાં વિચાર અને આચારને એક કરવાના મુકાબલાની સંઘર્ષકથા વહે છે. પોતાની સારી કે નરસી બાજુઓને રજૂ કરતા પ્રસંગોનાં નિરુપણોમાં આપમેળે સંયમ અને વિવેક જળવાયેલા જોઈ શકાય છે.

SECTION - A

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 50

1. India's New Education Policy - 2020 aims to revitalise education system.

1. ભારતની નવી શિક્ષણ નીતિ - 2020 શિક્ષણ વ્યવસ્થાની કાયાપલટ કરવાનું ધ્યેય ધરાવે છે.

2. Has ITeS really proved conducive during pandemic times?

2. શું ITeS (ઈન્ફોરમેશન ટેકનોલોજી ઈનેબલ્ડ સર્વીસીઝ) મહામારીના સમયમાં કારગત પુરવાર થઈ છે?

3. Maintaining balance between geo-political differences and trade with neighbouring countries poses a real challenge for India in current circumstances.

3. સાંપ્રત સંજોગોમાં પડોશી દેશો સાથે રાજનૈતિક (જીઓપોલીટીકલી) મતભેદો અને વેપાર વચ્ચેનું સંતુલન જાળવવું ભારત માટે એક વાસ્તવિક પડકાર બની રહ્યો છે.

SECTION - B

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 50

4. The consequences of ice glaciers melting have not only been restricted to one part of the world, but to the whole Earth.

4. હિમશીલાઓના પીગળવાના પરિણામો ફક્ત વિશ્વના એક ભાગ પુરતા નથી પરંતુ સમગ્ર પૃથ્વીને અસરકર્તા છે.

5. “Your predecessors were brought up in the traditions in which they kept themselves aloof from the common run of the people. It will be your bounden duty to treat the common men in India as your own.” Evaluate this statement of Sardar Patel while addressing to the first batch of IAS officers in the present-day administrative context.

5. “તમારા પુરોગામીઓ એવી પરંપરાઓમાં ઉછર્યા હતાં જેમાં તેઓએ સામાન્ય નાગરીકોની રોજબરોજની બાબતોથી પોતાની જાતને અળગી રાખી હતી. ભારતમાં સામાન્ય નાગરીકોને પોતાના સમજીને વ્યવહાર કરવો એ તમારી બંધાયેલી ફરજ રહેશે.” આઈ.એ.એસ. અધિકારીઓની પ્રથમ બેચને સંબોધતી વખતે સરદાર પટેલના આ વિધાનનું સાંપ્રત વહીવટી સંદર્ભે મૂલ્યાંકન કરો.

6. Evaluate the saga of the evolution of economic reforms in post-Independence India

6. આઝાદી પછીના ભારતમાં આર્થિક સુધારાઓની વિકાસગાથાનું મૂલ્યાંકન કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 50

SECTION - C

7. India rides (developing) on its soft power. Analyze the statement in present context.

7. ભારત તેના સોફ્ટ પાવર **(soft power)** થકી આગળ વધી રહ્યું છે. સાંપ્રત સંદર્ભમાં આ વિધાનનું વિશ્લેષણ કરો.

8. The prevalence of Over-the-top media service (OTT) platforms have posed a cut throat competition to conventional entertainment. Has this amounted to the need of regulatory measures for OTT too?

8. ઓવર-ધ-ટોપ સર્વીસીઝ (ઓટીટી) પ્લેટફોર્મની વ્યાપકતાએ પરંપરાગત મનોરંજન સામે તીવ્ર સ્પર્ધા ઊભી કરી છે. શું આ કારણે **OTT Platforms** માટે પણ નિયમકારી ઉપાયોની જરૂર ઊભી થઈ છે ?

9. White collar crimes signify the fact that India is facing more of moral crises than economic crises.

9. વ્હાઈટ કોલર ગુનાઓ એ હકીકત સૂચવે છે કે ભારત આર્થિક કટોકટી કરતા નૈતિક કટોકટીનો વધુ સામનો કરી રહ્યું છે.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

1. **Excavation at Lothal, Kuntasi and Rangpur has given new dimension to the understanding that the people of the Indus Valley were skilled traders through ports – Discuss.**

1. લોથલ, કુંતાશી અને રંગપુર ખાતેના ખોદકામે સિંધુ ખીણના લોકો બંદરો અન્વયે કુશળ વેપારીઓ હતા તેવી સમજણને એક નવું પાસું આપ્યુ છે. ચર્ચા કરો.

2. **The contribution of the Pallavas in art and literature is one of the most captivating parts of Indian cultural heritage – Evaluate.**

2. પલ્લવોનું કલા અને સાહિત્યમાં પ્રદાન એ ભારતીય સાંસ્કૃતિક વારસાના સૌથી આકર્ષક પાસાઓ પૈકીનું એક છે. મૂલ્યાંકન કરો.

3. **Compare the features of Ryotwari System and Mahalvari system, and explain how these two systems are different from the Permanent Settlement System.**

3. રૈયતવારી પ્રથા અને મહાલવારી પ્રથાની વિશેષતાઓની તુલના કરો અને આ બંને પ્રથાઓ કાયમી જમાબંધી પ્રથાથી કઈ રીતે અલગ પડે છે તે સમજાવો.

4. **The effect of Bengal renaissance was strong enough to make its presence felt across the nation in 19th century – Critically analyze.**

4. બંગાળ નવજાગૃતિની અસર 19મી સદીમાં દેશભરમાં પોતાના પ્રભાવની અનુભૂતી કરાવવા સક્ષમ હતી. વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરો.

5. **Write a note on the role played by the Gujarati women freedom fighters in the Indian freedom struggle.**

5. ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં ગુજરાતી સ્ત્રી આઝાદી લડવૈયાઓએ ભજવેલી ભૂમિકા ઉપર નોંધ લખો.

6. **The features of 'Mata ni Pachedi' paintings are completely different from those of Pithora paintings – Evaluate.**

6. 'માતાની પછેડી' રંગચિત્રોની વિશેષતાઓ પીઠોરા રંગચિત્રોની વિશેષતાઓ કરતાં તદ્દન અલગ પડે છે. મૂલ્યાંકન કરો.

7. **Critically evaluate the impact of Indian theatre in addressing social evils.**

7. સામાજિક અનિષ્ટો હલ કરવામાં ભારતીય રંગભૂમિની અસરનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

8. **Discuss the relevance of the thoughts specified by Mahatma Gandhi in his book 'Hind Swaraj' on 'women empowerment' and 'gram swaraj'.**

8. મહાત્મા ગાંધીએ તેમના પુસ્તક 'હિંદ સ્વરાજ'માં 'સ્ત્રી સશક્તિકરણ' અને 'ગ્રામ સ્વરાજ' ઉપર સ્પષ્ટ કરેલા વિચારોની પ્રસ્તુતતાની ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

9. **Describe the various festivals and folk dances of the tribes of Gujarat.**

9. ગુજરાતના આદિવાસીઓના વિવિધ તહેવારો અને લોકનૃત્યોનું વર્ણન કરો.

10. **Gujarati female novelists have successfully portrayed the psychoanalysis of female protagonists in their novels – Discuss.**

10. ગુજરાતી સ્ત્રી નવલકથાકારોએ તેઓની નવલકથાઓમાં સ્ત્રી નાયિકાઓના મનોવિશ્લેષણનું સફળતાપૂર્વક ચિત્રણ કર્યું છે. ચર્ચા કરો.

11. **Describe the physiographic characteristics, topography, and mechanism of geomorphic process in white desert region of Gujarat.**

11. ગુજરાતના સફેદ રણ વિસ્તારની પ્રાકૃતિક લાક્ષણિકતાઓ, સ્થળ રૂપરેખા અને તેમાં ભૂસ્તરીય પ્રક્રિયાની રચનાનું વર્ણન કરો.

12. **Agriculture storage infrastructure in India needs immediate augmentation and revamping – Discuss.**

12. ભારતમાં એગ્રીકલ્ચર સ્ટોરેજ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરની વૃધ્ધિ અને સુધારણાની તાત્કાલિક જરૂર છે. ચર્ચા કરો.

13. **Animal husbandry and farming go hand-in-hand in creating robust rural economy in Gujarat. Discuss with examples.**

13. ગુજરાતમાં મજબૂત ગ્રામિણ અર્થતંત્રની રચનામાં પશુપાલન અને ખેતી એકબીજાના પૂરક છે. ઉદાહરણો સાથે ચર્ચા કરો.

14. **Describe the demographic and cultural features of 'Particularly Vulnerable Tribal' Groups of Gujarat.**

14. ગુજરાતના 'ખાસ કરીને સંવેદનશીલ આદિવાસી જૂથો'ના વસ્તીવિષયક અને સાંસ્કૃતિક વિશેષતાઓનું વર્ણન કરો.

15. **Differentiate between climatic variation and climate change and discuss its possible impact on Indian economy.**

15. આબોહવા વિવિધતા (Climatic Variation) અને આબોહવા પરિવર્તન (Climatic Change) વચ્ચેનો તફાવત જણાવો અને તેની ભારતીય અર્થતંત્ર ઉપરની સંભવિત અસરની ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

1. **In what circumstances the Bills presented in Parliament can get lapsed? Explain with examples.**

1. કયા સંજોગોમાં સંસદમાં રજૂ કરવામાં આવેલાં ખરડાઓ રદ થઈ શકે ? ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

2. **"Indian democracy cannot be tyranny of the unelected." - Arun Jaitely's statement on the NJAC (National Judicial Appointment Commission) verdict. Discuss this statement in the present context.**

2. "ભારતીય લોકશાહી એ બિનચૂંટાયેલાઓના અંકુશમાં ના હોઈ શકે." - **NJAC** (રાષ્ટ્રીય ન્યાયિક નિયુક્તિ આયોગ) ફેંસલા ઉપર અરૂણ જેટલીના સદરહુ વિધાનની સાંપ્રત સંદર્ભે ચર્ચા કરો.

3. **Do you agree with the Supreme Court's judgment that "Right to Privacy is a fundamental right"? Justify your answer.**

3. શું તમે "ગોપનીયતાનો અધિકાર એ મૂળભૂત અધિકાર છે" તેવા સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા સાથે સંમત છો ? તમારા જવાબને વાજબી ઠેરવો.

4. **"The distribution of powers between the Union and the States under the Seventh Schedule of the Constitution is not absolute." - Examine this statement in the context of Union-State relations in India.**

4. "બંધારણની સાતમી અનુસૂચી હેઠળ કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે સત્તાનું વિભાજન અબાધિત નથી." આ વિધાનને ભારતમાં કેન્દ્ર-રાજ્ય સંબંધોના સંદર્ભે ચકાસો.

5. **Are Legislative Councils necessary in States? Discuss in the context of some States demanding Legislative Councils to be established and some others proposing it to be abolished.**

5. શું રાજ્યોમાં વિધાન પરિષદો જરૂરી છે ? કેટલાક રાજ્યો વિધાન પરિષદોની સ્થાપનાની માંગણી કરી રહ્યા છે જ્યારે કેટલાક રાજ્યો વિધાન પરિષદો દૂર કરવાની માંગણી કરી રહ્યા છે, તે સંદર્ભે ચર્ચા કરો.

6. **Explain with illustrations, the role played by regulatory authorities in regulating the key sectors of Indian economy.**

6. ભારતીય અર્થતંત્રના ચાવીરૂપ ક્ષેત્રોના નિયમનમાં નિયમનકારી સત્તાઓ દ્વારા ભજવાતી ભૂમિકા ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

7. **"Can amendments to impose higher penalties as suggested in the Motor Vehicles Act of 2019 bring down traffic violations and accidents?" – Elaborate.**

7. શું મોટર વ્હીકલ અધિનિયમ - 2019માં જોગવાઈ કર્યા મુજબ વધુ સજા લાગુ કરવાના સુધારાઓ ટ્રાફીક ઉલ્લંઘન અને અકસ્માતમાં ઘટાડો લાવશે ? વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

8. **The widespread use of social media has reduced the digital divide – Comment.**

8. સોશિયલ મીડિયાના વ્યાપક ઉપયોગે "ડીજીટલ ડીવાઈડ" **(Digital divide)** ઘટાડી છે. ટિપ્પણી કરો.

9. **Have the local self-government bodies become ineffective to an extent due to the administrative decentralization not matching with the democratic decentralization post 73rd and 74th Constitutional Amendment Acts. - Discuss.**

9. 73મા અને 74મા બંધારણીય સુધારા અધિનિયમો બાદ વહીવટી વિકેન્દ્રિયકરણ લોકશાહીના વિકેન્દ્રીયકરણ સાથે બરાબરી કરી ન શકવાના કારણે સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ પ્રમાણમાં બિનઅસરકારક બની રહી છે ? ચર્ચા કરો.

10. **The criteria of devolution of funds from the Union to the State has undergone changes in the 15th Finance Commission compared with the 14th Finance Commission. - Indentify the changed parameters.**

10. 14મા નાણાકીય આયોગની સરખામણીમાં 15મા નાણાકીય આયોગમાં કેન્દ્ર દ્વારા રાજ્યોને ભંડોળ ફાળવણીના માપદંડમાં ફેરફાર આવ્યો છે. બદલાયેલા પરિમાણો તારવો.

11. **Can law enforce Values and Ethics in society? Argue.**

11. શું કાયદો સમાજમાં મૂલ્યો અને નૈતિકતાનો અમલ કરાવી શકે ? દલીલ કરો.

12. **Increased consumerism due to globalization has adversely impacted core family values – Comment.**

12. વૈશ્વિકરણ કારણે વધેલા ઉપભોક્તાવાદે કુટુંબના મૂળભૂત મૂલ્યો ઉપર અવળી અસર કરી છે. ટીપ્પણી કરો.

13. **Fake news on digital platforms is impacting thought process of the youth negatively. Critically evaluate in the context of changing behaviour and ethics.**

13. ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ ઉપર ખોટા સમાચારો યુવાઓની વિચારધારા ઉપર નકારાત્મક અસર કરે છે. બદલાતા વર્તન અને નૈતિકતાના સંદર્ભે વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

14. **Anger is a powerful human emotion. What is the true role of social influence in translating it in constructive directions?**

14. ગુસ્સો એ મનુષ્યની પ્રબળ લાગણી છે. તેને રચનાત્મક દિશામાં પરિવર્તીત કરવામાં સામાજિક અસરની ભૂમિકા શું છે ?

15. **According to Mahatma Gandhi, the best administrator is the one who holds authority as a trustee of the people and exercises it in the interest of the people. Elaborate the statement in the present day context of administrative ethics.**

15. મહાત્મા ગાંધી અનુસાર શ્રેષ્ઠ વહીવટકર્તા એ છે કે જે સત્તા (હોદ્દા)ને લોકોના ટ્રસ્ટી તરીકે ધારણ કરે છે અને તેનો ઉપયોગ લોકોના ફાયદા માટે કરે છે. સાંપ્રત વહીવટી નૈતિકતાના સંદર્ભે આ વિધાનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

1. **Inducting LCA - Tejas fighter craft will enhance the strength of Indian Air Force with its state-of-art technology. - Analyze.**

1. અત્યાધુનિક ટેકનોલોજીથી સજ્જ LCA - તેજસ લડાકુ વિમાનોના સમાવેશથી ભારતીય વાયુદળની તાકાતમાં વધારો થશે. વિશ્લેષણ કરો.

2. **How traditional Indian medical treatments came to rescue while addressing the COVID 19 pandemic? Explain with examples.**

2. COVID-19 મહામારીનો સામનો કરતી વખતે ભારતીય પરંપરાગત તબીબી સારવારો કઈ રીતે મદદરૂપ થઈ ? ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

3. **Describe the various e-Learning initiatives of Union and State governments with its importance.**

3. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોના વિવિધ ઈ-લર્નિંગ પહેલનું તેના મહત્વ સાથે વર્ણન કરો.

4. **Describe Data Sovereignty and discuss its relevance in the present context.**

4. ડેટા સાર્વભૌમત્વ (ડેટા સોવરેઈન્ટી) વર્ણવો અને તેની વર્તમાન સંદર્ભે પ્રસ્તુતતાની ચર્ચા કરો.

5. **Explain the different types of vitamins required in our daily diet along with its sources.**

5. આપણા રોજીંદા ખોરાકમાં જરૂરી વિવિધ પ્રકારના વિટામિન તેના સ્ત્રોતો સાથે સમજાવો.

6. **What do you understand by the concept of "Thalinomics" presented in Economic Survey 2020?**

6. આર્થિક સર્વેક્ષણ - 2020માં રજૂ કરવામાં આવેલા "થાલીનોમિક્સ"ના ખ્યાલ વિશે તમારી સમજ શું છે?

7. **Government of India redefined the definition of Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in Manufacture and Service Sector in the context of Atma Nirbhar Bharat Yojna. - Describe and explain its impact.**

7. આત્મ નિર્ભર ભારત યોજના સંદર્ભે ભારત સરકારે ઉત્પાદન અને સેવા ક્ષેત્રે સૂક્ષ્મ, નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો (MSMEs)ની વ્યાખ્યાને ફરીથી વ્યાખ્યાયિત કરી તેનું વર્ણન કરો અને તેની અસર સમજાવો.

8. **Discuss the various pillars of the Global Competitiveness Index. Evaluate India's overall performance for the different pillars of the Global Competitiveness Index.**

8. વૈશ્વિક સ્પર્ધાત્મક સૂચકઆંકના વિવિધ આયામોની ચર્ચા કરો. ભારતના વૈશ્વિક સ્પર્ધાત્મક સૂચકઆંકના વિવિધ આયામો સંદર્ભેની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

9. **What are the salient features of the Industrial Policy - 2020 of Gujarat and explain how it would propel the overall development of the State?**

9. ગુજરાતની ઔદ્યોગિક નીતિ - 2020ની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે અને તે રાજ્યના સર્વાંગી વિકાસને કેવી રીતે વેગ આપશે તે સમજાવો.

10. **Describe the different types of deficits in the Indian Finance System and explain how the government funds the same.**

10. ભારતીય વિત્તવ્યવસ્થામાં ખાધના વિવિધ પ્રકારો વર્ણવો અને સરકાર તેની કેવી રીતે ભરપાઈ કરે છે તે સમજાવો.

11. **National Common Mobility Card will usher in a new era of digital payments penetration. - Discuss.**

11. નેશનલ કોમન મોબીલીટી કાર્ડ ડિજિટલ ચુકવણીના વ્યાપના નવા યુગનો પ્રારંભ કરશે. - ચર્ચા કરો.

12. **The Code on Wages - 2019 universalizes the provisions of timely payment of minimum wages to all employees irrespective of the sector and wage ceiling. - Discuss.**

12. વેતન સંહિતા અધિનિયમ - 2019, ક્ષેત્ર અને વેતન ટોચમર્યાદા ધ્યાનમાં લીધા વિના તમામ કર્મચારીઓને લઘુત્તમ વેતનની ચુકવણી સમયબધ્ધ રીતે કરવાની જોગવાઈઓનું સાર્વત્રિકરણ કરે છે. - ચર્ચા કરો.

13. **Discuss the possible impacts of shift of guards in the USA on Indian interests.**

13. યુ.એસ.એ.માં થયેલા સત્તા પરિવર્તનની ભારતીય હિતો પર થનારી સંભવિત અસરોની ચર્ચા કરો.

14. **Critically evaluate the role of World Health Organization (WHO) in tackling the present pandemic right from its beginning.**

14. વર્તમાન મહામારીનો તેની શરૂઆતથી જ સામનો કરવામાં વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (WHO)ની ભૂમિકાનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

15. **Express your views on the recently introduced agriculture legislations by Government of India.**

15. ભારત સરકાર દ્વારા તાજેતરમાં રજૂ કરવામાં આવેલા કૃષિ કાયદાઓ ઉપર તમારા વિચારો રજૂ કરો.